

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Kierunek: **PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA**

Studia: **JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE**

Profil praktyczny

ZASADY

**PRZYGOTOWYWANIA PRAC DYPLOMOWYCH
I PRZEPROWADZANIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO
w roku akademickim 2023/2024**

Jarosław, październik 2023

I. PRACA DYPLMOWA

- 1.1. Proces dyplomowania powinien odpowiadać praktycznemu profilowi kształcenia i uwzględniać weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z zakresu obowiązujących norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy, do którego zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
- 1.2. Praca dyplomowa jest samodzielną pracą studencką, kończącą cykl kształcenia.
- 1.3. Praca dyplomowa na studiach o profilu praktycznym musi potwierdzać umiejętności studentów w zakresie identyfikowania (diagnozowania) praktycznych problemów typowych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
- 1.4. Problematykę prac dyplomowych powinno się ściśle łączyć z obszarami zawodowymi, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów.
- 1.5. Praca dyplomowa musi odpowiadać koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
- 1.6. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania, zrealizowanego przez studenta zwanym dalej jako dyplomant.
- 1.7. Praca dyplomowa musi mieć charakter praktyczny, a nie opisowy i nie może być pozbawiona podstawy metodologicznej, istotnej nie tylko w badaniach podstawowych, ale też w badaniach aplikacyjnych i pracach rozwojowych.
- 1.8. Rekomenduje się, aby prace dyplomowe powstawały przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym zwłaszcza z przedsiębiorcami z różnych sektorów i uwzględniały ich potrzeby.
- 1.9. Praca dyplomowa magisterska powinna być samodzielnym, użytecznym opracowaniem wybranego problemu badawczego z uwzględnieniem aspektu metodologicznego, teoretycznego i/lub empirycznego oraz zawierać wkład twórczy dyplomanta.
- 1.10. Praca dyplomowa może stanowić w szczególności:
 - 1) pracę pisemną;
 - 2) pracę projektową;
 - 3) pracę artystyczną.
- 1.11. Za poprawność pracy dyplomowej pod względem merytorycznym i formalnym odpowiada dyplomant oraz nauczyciel akademicki kierujący pracą (promotor).
- 1.12. Autor pracy dyplomowej zobowiązany jest do przestrzegania przepisów z zakresu ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych.
- 1.13. Praca dyplomowa jest pracą pisemną i jest sprawdzana przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).
- 1.14. Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej określa zarządzenie Rektora.

- 1.15. Procedurą dyplomowania kieruje Dziekan Wydziału, a uczestniczą w niej: dyplomanci oraz nauczyciele akademicki kierujący pracą i recenzenci prac dyplomowych.
- 1.16. Poszczególne etapy procesu dyplomowania oraz współpraca poszczególnych osób realizowane są z wykorzystaniem systemu elektronicznego.
- 1.17. W przypadku niezastosowania się do powyższych wymogów oraz gdy poziom pracy dyplomowej będzie nieadekwatny do poziomu i profilu studiów lub praca będzie zawierała błędy merytoryczne i metodyczne, a ich zawartość będzie niezgodna z tytułem, promotor oraz recenzent ma prawo nie dopuścić studenta do obrony pracy dyplomowej.

II. PROWADZENIE PRACY DYPLMOWEJ

- 2.1. Student wykonuje pracę dyplomową pod opieką i ścisłym nadzorem nauczyciela akademickiego kierującego pracą dyplomową (promotora).
- 2.2. Kierującym pracą dyplomową jest nauczyciel akademicki, wskazany przez Dziekana Wydziału.
- 2.3. Lista nauczycieli akademickich wskazanych do prowadzenia prac dyplomowych na kierunku studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie dostępna jest dla studentów w sekretariacie Wydziału.
- 2.4. Nauczyciel akademicki może prowadzić w danym roku akademickim maksymalnie 30 prac dyplomowych, co wynika z zarządzenia Rektora nr 29/2022 z dnia 24 marca 2022r.
- 2.5. Promotor ma prawo odmówić studentowi prowadzenia pracy dyplomowej w przypadku zgłoszenia się do niego większej liczby osób, aniżeli wskazana w pkt 2.4.
- 2.6. W danym roku akademicki każdy promotor prowadzi oprócz nowych prac, również wszystkie prace prowadzone wcześniej, które nie zostały zakończone obroną.
- 2.7. W przypadku jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna pracą dyplomową może kierować nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
- 2.8. Studenci dokonują wyboru nauczycieli akademickich wskazanych do prowadzenia prac dyplomowych w ciągu jednego miesiąca od dnia przedłożenia przez Dziekana list w sekretariacie Wydziału.
- 2.9. W przypadku, gdy student nie dokonał wyboru promotora w terminie, o którym mowa w pkt 2.8, promotora przydziela Dziekan Wydziału, biorąc pod uwagę zainteresowania studenta oraz możliwości kadrowe.
- 2.10. Ostateczny skład poszczególnych grup seminaryjnych ustala Dziekan Wydziału i podaje do wiadomości promotorów oraz studentów, nie później, niż na miesiąc przed rozpoczęciem zajęć przygotowujących studenta do wykonania i obrony pracy dyplomowej.
- 2.11. W sytuacjach losowych uniemożliwiających nauczycielowi akademickiemu kierującemu pracą dyplomową kontynuowanie opieki nad realizacją pracy dyplomowej (choroba, urlop naukowy, zdrowotny i inne) Dziekan Wydziału wraz z Komisją ds. Oceny Prac Dyplomowych dokonuje analizy wkładu autorskiego promotora i podejmuje decyzję, co do zmiany promotora i ewentualnie zmiany tematu pracy.

- 2.12. Nauczyciel akademicki kierujący pracą dyplomową, prowadzi indywidualne konsultacje z dyplomantami.
- 2.13. Celem prowadzenia zajęć, o których mowa w pkt 2.12 jest przygotowanie studenta do samodzielnego napisania pracy dyplomowej oraz kwerendy, stawiania celów badawczych, hipotez, konstruowania koncepcji badawczej, ilościowej i jakościowej analizy wyników, opracowania wniosków z badań.

III. TEMATY PRAC DYPLOMOWYCH

- 3.1. Tematyka i zakres prac dyplomowych powinny być dostosowane do możliwości zrealizowania ich w terminach określonych w Regulaminie Studiów.
- 3.2. Temat i charakter pracy dyplomowej musi być zgodny z efektami uczenia się określonymi dla kierunku studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
- 3.3. Treść pracy dyplomowej musi odpowiadać tematowi pracy.
- 3.4. Temat pracy dyplomowej ustala promotor w porozumieniu ze studentem.
- 3.5. Temat pracy dyplomowej, cel pracy, metodykę badawczą, aspekt praktyczny pracy dyplomowej oraz proponowaną literaturę - zatwierdza Komisja ds. Oceny Prac Dyplomowych, nie później, niż do końca semestru, w którym rozpoczynają się zajęcia o nazwie seminarium.
- 3.6. Z posiedzenia Komisji ds. Oceny Prac Dyplomowych sporządza się protokół, który otrzymują promotorzy prac dyplomowych.
- 3.7. W przypadku, gdy Komisja ds. Oceny Prac Dyplomowych nie zatwierdzi tematu pracy dyplomowej lub elementów, o których mowa w pkt 3.5 nowa koncepcja ustalana jest w porozumieniu z promotorem.
- 3.8. W szczególnych przypadkach temat pracy dyplomowej może zostać zmieniony za zgodą Dziekana Wydziału po zasięgnięciu opinii Komisji ds. Oceny Prac Dyplomowych.
- 3.9. Zmiana tematu pracy dyplomowej może nastąpić wyłącznie na wniosek studenta, zaopiniowany przez promotora.
- 3.10. Na wniosek studenta zaakceptowany przez promotora, Dziekan Wydziału może wyrazić zgodę na napisanie pracy dyplomowej w języku innym, niż język polski. Praca ta musi zawierać tytuł, streszczenie i wykaz słów kluczowych w języku polskim.

IV. TECHNIKA PRZYGOTOWANIA PRACY DYPLOMOWEJ

- 4.1. Praca dyplomowa powinna być sprawdzianem:
 - opanowania przez studenta umiejętności niezbędnych do pisania prac naukowych w zakresie studiowanej dyscypliny,
 - samodzielności w opracowaniu tematu według zatwierdzonego przez promotora planu pracy,
 - umiejętności zbierania i opracowania materiałów,
 - umiejętności logicznej interpretacji wyników badań, analizy dokumentów, analizy literatury przedmiotu,
 - umiejętności prezentowania osiągnięć własnych,
 - twórczego rozwiązywania praktycznych problemów pedagogicznych,

- umiejętności dostosowania odpowiednich narzędzi diagnostycznych do badania określonych form praktycznej działalności pedagogicznej,
 - osiągnięcia przez studenta określonych efektów uczenia się.
- 4.2. Praca dyplomowa musi być wykonana zgodnie z obowiązującymi w dyscyplinie naukowej pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna metodami badawczymi.
 - 4.3. Praca dyplomowa powinna być napisana poprawnie językowo, bez błędów ortograficznych, gramatycznych i stylistycznych.
 - 4.4. Tytuły rozdziałów i podrozdziałów należy pisać pogrubioną czcionką o rozmiarze 12.
 - 4.5. Tekst pracy należy pisać czcionką Times New Roman o rozmiarze 12, przypisy – czcionką Times New Roman o rozmiarze 10 (interlinia w przypisach 1,0). Interlinia w tekście głównym powinna wynosić 1,5, marginesy: lewy – 2,5, prawy – 2,5, górny – 2,5, dolny – 2,5. Tekst pracy powinien być wyjustowany, akapit – 1 cm. W tekście należy stosować zasady pisowni polskiej, dotyczące w szczególności: stylu, ortografii, podziału wyrazów i wyliczania.
 - 4.6. Zamieszczone w pracy tabele, wykresy, diagramy, fotografie lub rysunki powinny być ponumerowane kolejno w obrębie całego tekstu pracy z podaniem tytułu oraz źródła pochodzenia. Spis łączny powinien być podany na końcu pracy z podaniem stron, na których się znajdują.
 - 4.7. W pracy dyplomowej strony numeruje się kolejno od pierwszej do ostatniej, przy czym za pierwszą stronę uznaje się kartę tytułową, na której nie wpisuje się jednak numeru strony.
 - 4.8. Strony należy oznaczać samymi liczbami, bez jakichkolwiek dodatkowych znaków.
 - 4.9. W pracy należy używać czasu przeszłego w odniesieniu do faktów historycznych (np. „w 1773 roku utworzono Komisję Edukacji Narodowej”), wydarzeń z życia osób (np. „ks. B. Markiewicz urodził się 13 lipca 1842 roku w Pruchniku”), a także działań podjętych przez autora pracy (np. „przebadanych zostało 45 osób”).
 - 4.10. W pracy należy unikać pierwszej osoby liczby pojedynczej, a także pierwszej osoby liczby mnogiej, a zamiast tego stosować formę bezosobową (np. „w tej części pracy zostanie przedstawiony problem...”, „w pracy opisane zostało funkcjonowanie placówek opiekuńczo - wychowawczych”, „w rozdziale pierwszym przedstawiono przyczyny, rodzaje i skutki bezrobocia”).
 - 4.11. Po tytule pracy, po tytułach tabel, wykresów, diagramów, na końcu tytułów rozdziałów i podrozdziałów nie należy stawiać kropek.

V. ZALECENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA PRACY DYPLOMOWEJ

- 5.1. Praca dyplomowa powinna składać się z następujących części: wstępu, rozdziałów, podrozdziałów, zakończenia, bibliografii, spisu tabel, wykresów, diagramów oraz aneksu.
- 5.2. Strona tytułowa pracy powinna być sporządzona zgodnie z aktualnym wzorem (wzór strony tytułowej określa zarządzenie Rektora).

- 5.3. Spis treści pracy dyplomowej powinien zawierać tytuły kolejnych rozdziałów i podrozdziałów oraz innych części pracy wraz z numerami stron według poniższego wzoru:

Wstęp.....
Rozdział I
1.1. Tytuł podrozdziału
1.2. Tytuł podrozdziału.....
Rozdział II
2.1. Tytuł podrozdziału
Rozdział III
3.1. Tytuł podrozdziału
Zakończenie.....
Bibliografia.....
Spis tabel
Spis wykresów
Aneks.....

- 5.4. Wstęp powinien zawierać m.in.:

- wprowadzenie w problematykę pracy, określenie jej zakresu i celu,
- uzasadnienie znaczenia i potrzeby podjęcia tematu oraz jego wyboru,
- zamierzenia autora,
- ukazanie aktualności naukowej wybranej problematyki,
- określenie charakteru pracy (np. teoretyczno-badawczy), wskazanie literatury i źródeł wykorzystanych w pracy, metod, badań, które wykonano,
- charakterystykę konstrukcji pracy (zawartości rozdziałów),
- wskazanie podstawowych pojęć, słów kluczowych.

- 5.5. Każdy rozdział powinien zaczynać się od nowej strony, podrozdział może być wyodrębniony opuszczonymi wersami (1 wers). Praca powinna być podzielona na co najmniej trzy rozdziały. W numeracji rozdziałów stosuje się cyfry rzymskie, w numeracji podrozdziałów – arabskie.

- 5.6. W rozdziale (rozdziałach) teoretycznym pracy dyplomowej mogą znaleźć się następujące zagadnienia:

- wprowadzenie w problematykę pracy,
- prezentacja zagadnień teoretycznych niezbędnych do zrozumienia poruszanej w pracy problematyki,
- omówienie stanu wiedzy dotyczącej tematyki pracy,
- wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z tematyką pracy,
- podsumowanie treści rozdziału, wnioski, uogólnienia.

- 5.7. Rozdział metodologiczny w pracy dyplomowej powinien zawierać omówienie:

- przedmiotu, celu i zakresu podejmowanych badań,
- problemów i hipotez badawczych,
- zmiennych i wskaźników,
- metod, technik i narzędzi badawczych,

- charakterystyki terenu badań i badanej populacji,
 - organizacji i przebiegu badań.
- 5.8. Rozdział merytoryczny - badawczy w pracy dyplomowej powinien zawierać:
- prezentację szczegółowych wyników badań empirycznych w odniesieniu do przyjętych problemów i hipotez badawczych w formie graficznej w postaci tabel, wykresów czy diagramów wraz z ich interpretacją lub prezentacją badania dokumentów czy badania literatury przedmiotu w odniesieniu do tematyki pracy,
 - ocenę założonych w pracy hipotez badawczych (przyjęcie lub odrzucenie),
 - prezentację wyników badań w kategoriach ilościowych i jakościowych.
- 5.9. Rozdział merytoryczny - badawczy powinien zawierać tyle podrozdziałów, ile jest przyjętych w pracy problemów szczegółowych. Każdy podrozdział powinien więc obejmować:
- tytuł podrozdziału wynikający z przyjętego problemu szczegółowego,
 - krótkie wprowadzenie w problem szczegółowy,
 - analizę ilościową danych zawartych w tabelach, wykresach, diagramach oraz jakościową (np. odniesienie do literatury lub innych badań).
 - ustosunkowanie się do założonej wcześniej hipotezy,
 - wnioski.
- 5.10. Zakończenie powinno zawierać ustosunkowanie się autora do własnych zamierzeń i stopnia ich realizacji. Zakończenie nie może być powtórzeniem ważniejszych wywodów z kolejnych rozdziałów lecz musi być nowym, syntetycznym ujęciem podstawowej problematyki pracy. Powinno więc zawierać:
- przypomnienie zamierzeń autora,
 - ustosunkowanie się do założonych hipotez, uzasadnienie ich potwierdzenia lub odrzucenia,
 - wnioski i postulaty (jeśli takie mogą być sformułowane),
 - wskazanie potrzeby dalszych badań.
- 5.11. Bibliografia powinna zawierać literaturę cytowaną i wykorzystaną w pracy, uporządkowaną wg określonych kryteriów (pozycje książkowe, artykuły, dokumenty) z najważniejszymi danymi o każdej pozycji. Powinna być sporządzona wg wzoru: nazwisko i imię autora, tytuł książki, wydawnictwo, miejsce i rok wydania. Bibliografia może być podzielona np. na: pozycje zwarte, artykuły z czasopism, dokumenty urzędowe, akty prawne, inne źródła (strony internetowe).
- 5.12. Praca powinna zawierać streszczenie (max do ½ strony) w języku polskim (obowiązkowo) zgodnie z załączonym wzorem (załącznik nr 1) oraz w języku angielskim (załącznik nr 1a) do „Zasad przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminu dyplomowego”. Streszczenie pracy powinno uwzględniać następujące elementy: problematyka pracy, cel pracy, informacja o zastosowanych metodach i technikach badawczych, zakres problemu, wyniki i wnioski. W treść streszczenia należy także wpleść słowa kluczowe.
- 5.13. Wykorzystanie cudzego dorobku naukowego powinno być udokumentowane przypisaniami. Przypis powinien zawierać: imię i nazwisko autora, tytuł publikacji,

wydawnictwo, miejsce i rok wydania, numer strony. Przypisy należy sporządzać wg niżej podanych przykładów.

Jeżeli powołuje się pierwszy raz na pozycję danego autora należy podać w przypisie pełny opis bibliograficzny (na końcu przypisu nr ISBN – tylko przy opisie książki jako całości):

1. M. Węglińska, *Jak pisać pracę magisterską*, Wyd. Impuls, Kraków 2005, s. 28, ISBN 83-7308-297-2.

Jeżeli powołuje się na pozycję bezpośrednio poprzedzającą, ale z możliwością określenia innego miejsca (strony) cytowanej pracy, wówczas można zastosować skrót – „Tamże”

2. Tamże, s. 30.

Jeżeli następujące po sobie przypisy dotyczą nie tylko tej samej pozycji książkowej, lecz także tego samego fragmentu i tej samej strony, stosuje się skrót „jak wyżej” - bez podawania strony np.

3. Jak wyżej.

Jeżeli w pracy cytuje się po raz kolejny pozycję książkową danego autora, wówczas pisze się inicjał imienia i nazwisko autora, a zamiast tytułu podaje się w przypisie „dzieło cytowane” (skrót - dz. cyt.).

4. M. Węglińska, dz. cyt., s. 33. lub M. Węglińska, op. cit. (łac. opus citatum – dzieło cytowane).

Jeżeli wcześniej cytowano kilka pozycji książkowych tego samego autora, wówczas należy podać za pierwszym razem pełny opis bibliograficzny, następnie tylko: inicjał imienia i nazwisko autora, początek tytułu pracy z wielokropkiem i numer strony, np.:

5. M. Węglińska, *Jak pisać...*, s. 37. lub M. Węglińska, *Praca...*, s. 75.

Jeżeli powołujemy się na artykuł w czasopiśmie, to należy podać inicjał imienia, nazwisko autora, tytuł artykułu, nazwę czasopisma w cudzysłowie, rok i numer czasopisma i numer strony, na której znajduje się tekst.

6. R. Pachociński, *Metody ilościowe i jakościowe w badaniach pedagogicznych*, „Edukacja - Studia, Badania, Innowacja”, nr 3, 1997, s. 48.

Jeżeli powołujemy się na artykuł zamieszczony w wydawnictwie zwartym, będącym pracą zbiorową, wówczas podaje się inicjał imienia i nazwisko autora, tytuł artykułu, literę „w” z dwukropkiem [w:], czyli informację, że dany artykuł zamieszczony jest w książce, pełny opis bibliograficzny pracy zbiorowej a następnie numer strony, na której znajduje się tekst.

7. S. Kawula, *Dylematy współczesnej pedagogiki i wychowania*, [w:] Stałość i zmienność w naukach pedagogiki, pod. red. A.W. Maszke, Olsztyn 1995, s. 75-76, ISBN 83-7308-297-2.

8. B. Turlejska, *Monografia pedagogiczna i studium przypadku*, [w:] Orientacje w metodologii badań pedagogicznych, pod. red. S. Pałki, Kraków 1998, s. 98-99, ISBN 83-7308-297-2.

Opisy bibliograficzne dokumentów elektronicznych

1. Książka dostępna przez Internet

Należy podać autora, tytuł, miejsce i rok (data dostępu)

Np. A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie*, oprac. N. Adamiec (dostęp 11.10.2015) <http://monika.univ.gda.pl/literat/panful/index.htm>

2. Artykuł w czasopiśmie internetowym

Należy podać autora, tytuł artykułu (typ nośnika), w: tytuł czasopisma, rok, numer (data dostępu), warunki dostępu

Np. S. Kowalski, *Wirtualna historia książki*, w: *Wiedza i życie*, 2011, nr 8 (dostęp 22.10.2015), <http://www.pwsp.rzeszow.pl>

3. Publikacja samoistna w Internecie

Należy podać autora, tytuł pracy (typ nośnika), datę wydania, datę aktualizacji (datę dostępu), warunki dostępu

Np. S. Rowiński, *Dzieje książki w zarysie* (online), ostatnia aktualizacja 25.10.2015 (dostęp 14.10.2015), <http://www.krakow.pl/wbk/>

4. Książka na płycie CD-ROM

W. Kopaliński, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych* [CD-ROM]. Wersja 1.03 Łódź: Promedia CD, 1998.

5. Strona WWW

S. Skórka, *Wirtualna historia książki i bibliotek*, Kraków, Akademia Pedagogiczna, Instytut Informacji Naukowej (dostęp 4 lutego 2005). <http://www.ap.krakow.pl/whk/>

- 5.14. Każdy przypis powinien zaczynać się dużą literą. Każdy przypis powinien kończyć się kropką.
- 5.15. Cytaty w tekście powinny być wyróżnione w sposób piśmienniczy i merytoryczny. Wyróżnienie piśmiennicze, to cudzysłów lub kursywa. Wyróżnienie merytoryczne, to powołanie się na źródło i umieszczenie odpowiedniego odsyłacza z przypisem bibliograficznym.
- 5.16. Cytat nie może wyręczać lub zastępować wywodów autora, lecz powinien być ilustracją, argumentem wywodów.
- 5.17. Jeżeli odnośnik postawiony jest na końcu zdania, to za nim stawia się kropkę kończącą zdanie.
- 5.18. W aneksie (aneks – dodatek, uzupełnienie, załącznik) powinny znaleźć się narzędzia badawcze, wykorzystane w badaniach (np. kwestionariusz ankiety), a także instrukcje, statuty, mapy, odpisy dokumentów i in. Każdy dokument powinien być zamieszczony w oddzielnym załączniku. Załącznikom należy nadać tytuły i numerować je numeracją ciągłą.

VI. PROCEDURA ZAKOŃCZENIA PRACY DYPLOMOWEJ

- 6.1. Studenci wykonują pracę dyplomową indywidualnie lub zespołowo.
- 6.2. W przypadku pracy dyplomowej zespołowej, promotor określa wkład każdego ze studentów.
- 6.3. Praca dyplomowa uzyskuje status pracy złożonej po dokonaniu następujących czynności:
 1. Upoważniony przez Dziekana Wydziału pracownik wprowadza do systemu USOS dane dotyczące pracy dyplomowej.
 2. Student wypełnia w systemie APD formularz zawierający szczegółowe dane dotyczące pracy dyplomowej, zatwierdza w systemie APD oświadczenie o samodzielnie przygotowanej i oryginalnej pracy dyplomowej oraz wprowadza do systemu APD ostateczną wersję pracy dyplomowej.
 3. Promotor przeprowadza weryfikację pracy dyplomowej uwzględniając wyniki sprawdzenia pracy w systemie antyplagiatowym opublikowane w module APD. W przypadku wątpliwości co do wyniku sprawdzenia w systemie antyplagiatowym, pobiera analizę szczegółową z systemu JSA. Jeżeli konieczna jest dodatkowa analiza, promotor loguje się do systemu JSA i w nim dokonuje weryfikacji unikalności pracy.
 4. Promotor zatwierdza pracę dyplomową w module APD systemu elektronicznego uczelni, jeżeli pozytywnie oceni wynik analizy, o której mowa w pp.3.
- 6.4. W przypadku, gdy z otrzymanego raportu z badania antyplagiatowego wynika, że student znacznie przekroczył dopuszczalny próg Procentowego Rozmiaru Podobieństwa, promotor negatywnie ocenia wynik analizy i wycofuje pracę w module APD do poprawy.
- 6.5. Dziekan Wydziału na uzasadniony wniosek studenta lub promotora może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej zgodnie z przepisami Regulaminu Studiów.
- 6.6. Zmiana statusu pracy, o którym mowa w pkt 6.3 jest możliwa tylko za zgodą Dziekana Wydziału. Zmiana statusu jest wykonywana przez administratora modułu APD po otrzymaniu wniosku podpisanego przez Dziekana Wydziału.
- 6.7. Po egzaminie dyplomowym zakończonym oceną pozytywną praca dyplomowa w postaci pliku PDF jest przechowywana w systemie APD.

VII. OCENA PRACY DYPLOMOWEJ PRZEZ PROMOTORA I RECENZENTA

- 7.1. Oceny pracy dyplomowej (recenzji) dokonują niezależnie promotor oraz recenzent, zgodnie z wytycznymi zawartymi w formularzu oceny umieszczonym w module APD systemu elektronicznego.
- 7.2. W ocenie pracy dyplomowej uwzględnia się:
 - układ pracy, struktury podziału treści, kolejność rozdziałów i ich kompletność,
 - zgodność treści z tematem,
 - zawartość merytoryczną pracy,
 - czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu,
 - dobór i wykorzystanie źródeł,
 - oceny formalnej strony pracy,
 - sposób wykorzystania pracy.

- 7.3. Ocena pracy dyplomowej powinna odzwierciedlać wartość pracy pod względem merytorycznym i nakład pracy studenta.
- 7.4. Ocena pracy dyplomowej powinna być rzetelna i nie powinna być zawyżana. Przy ocenie prac należy zachować bezstronność, przejrzystość procesu weryfikacji oraz porównywalność ocen.
- 7.5. Wprowadzone do systemu APD przez promotora i recenzenta oceny z pracy są zatwierdzone jako ostateczne i nie mogą zostać zmienione w trakcie obrony pracy dyplomowej.
- 7.6. Recenzenta pracy dyplomowej wskazuje Dziekan Wydziału spośród dwóch kandydatów zaproponowanych we wniosku przez nauczyciela akademickiego kierującego pracą dyplomową (promotora). Nie należy praktykować wzajemnego recenzowania prac przez promotorów.
- 7.7. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
- 7.8. Recenzje pracy dyplomowej są jawne.

VIII. EGZAMIN DYPLOMOWY

- 8.1. Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego jest:
 - złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
 - uzyskanie zaliczeń z wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych;
 - uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS;
 - uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu zawodowego w przypadku jego przeprowadzania;
 - uzyskanie co najmniej ocen dostatecznych z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta;
 - zatwierdzenie obydwu recenzji w module APD i uzyskanie statusu „praca gotowa do obrony”.
- 8.2. Termin egzaminu wyznacza Dziekan Wydziału w porozumieniu z promotorem i powiadamia o nim członków komisji oraz dyplomantów. Termin jest wprowadzany do systemu USOS przez pracownika sekretariatu Wydziału.
- 8.3. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją wyznaczoną przez Dziekana Wydziału w składzie:
 - przewodniczący komisji;
 - nauczyciel akademicki kierujący pracą dyplomową (promotor);
 - nauczyciel akademicki recenzujący pracę dyplomową (recenzent).
- 8.4. Nauczyciele akademicy wchodzący w skład komisji muszą reprezentować dyscypliny lub dyscypliny naukowe, do których przyporządkowany został kierunek studiów
- 8.5. Przewodniczącym komisji może zostać Dziekan Wydziału, Prodziekan Wydziału lub wyznaczony przez Dziekana Wydziału nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora i reprezentujący kierunek studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

- 8.6. Jeżeli z powodów losowych promotor lub recenzent nie może uczestniczyć w egzaminie dyplomowym, Dziekan Wydziału powołuje w skład komisji innego nauczyciela akademickiego, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora oraz dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe z dyscypliny naukowej, do której został przyporządkowany kierunek studiów.
- 8.7. Informacja o egzaminie dyplomowym zawierająca termin, miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz skład komisji egzaminu dyplomowego jest publikowana w serwisie APD i powinna zostać umieszczona w gablocie sekretariatu Wydziału, co najmniej jeden tydzień przed terminem obrony.
- 8.8. Za przygotowanie egzaminu dyplomowego pod względem organizacyjnym i administracyjnym odpowiada sekretariat Wydziału.
- 8.9. Egzamin dyplomowy ma formę ustną. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się formę zdalną egzaminu dyplomowego.
- 8.10. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części:
- w części pierwszej następuje weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych podczas studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia drugiego magisterskie o profilu praktycznym.
Na podstawie „Zasad przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminu dyplomowego” przygotowanych przez Komisję ds. Oceny Prac Dyplomowych student powinien odpowiedzieć na dwa wylosowane pytania, dotyczące zagadnień studiowanego kierunku.
Wykaz zagadnień zawiera załącznik nr 2 do „Zasad przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminu dyplomowego”.
 - w części drugiej odbywa się obrona pracy dyplomowej, w czasie której student powinien przedstawić krótko pracę dyplomową (cel, zakres pracy, metody, ocena realizacji celu pracy) oraz odpowiedzieć na dwa pytania postawione przez promotora i recenzenta, dotyczące pracy dyplomowej.
- 8.11. Przebieg egzaminu w formie zdalnej reguluje odrębne zarządzenie Rektora.
- 8.12. Skalę ocen w procedurze dyplomowania oraz zasady obliczania ostatecznej oceny ukończenia studiów określa Regulamin Studiów.
- 8.13. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół w formie papierowej albo elektronicznej. Przewodniczący komisji odpowiada za prawidłowe wypełnienie protokołu.
- 8.14. Przewodniczący komisji przekazuje w dniu egzaminu dokumentację z przebiegu egzaminu do sekretariatu Wydziału, a następnie jest ona przekazywana do Działu Obsługi Studentów.
- 8.15. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć w ciągu 30 dni od złożenia pracy dyplomowej.
- 8.16. Po ukończeniu studiów Uczelnia wydaje absolwentowi:
- dyplom ukończenia studiów, w którym wymieniony jest kierunek studiów, profil, obszar kształcenia, forma studiów oraz podany jest wynik studiów,

- suplement do dyplomu, w którym podane są informacje dotyczące odbytych studiów, w tym wykaz zaliczonych przedmiotów wraz z ocenami oraz inne dodatkowe informacje.
- 8.17. Po zrealizowaniu pełnego programu jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (w tym złożeniu pracy dyplomowej) i złożeniu egzaminu dyplomowego, student otrzymuje tytuł zawodowy magistra.
 - 8.18. Na wniosek studenta Uczelnia może wydać odpis dyplomu w języku obcym.
 - 8.19. Absolwent przed otrzymaniem dyplomu powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uczelni.

Przewodniczący
Komisja ds. Oceny Prac Dyplomowych
na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

ks. prof. ucz. dr hab. Witold Ostafiński

Dziekan Wydziału Humanistycznego
PANS w Jarosławiu

dr Magdalena Leżucha